

Светосавље.орг :: Библиотека

СВЕТИ ЈОВАН ЗЛАТОУСТИ

Слово 7, против оних који су отишли на војничка игралишта, и о јеванђеоској изреци: уђите кроз уска врата, јер су пространа врата и широк пут који води у погибију, и многи улазе њима, а на крају о богаташу и Лазару

ХТИО БИХ опет да се латим за обично учење и да вам предложим духовну трпезу, али оклијевам и суздржавам се, јер видим да ви не извлачите никаквог плода од непрестаног учења. И земљорадник, након што нештедећом руком баци сјеме на у њедра земље и не види биљке које би одговарале његовом труду, не лаћа се са старим полетом за обраду земље, зато што увијек нада на плодан род олакшава тежину труда. Тако бих и ја лако поднио овај велики труд учења, када бих знао да се од мојих казивања барем нешто придодаје у вашу корист. А сада, када видјех како се послје многих мојих упозоравања, послје толико много наговарања и пријетњи (јер ја нисам престајао да вас подсјећам на страшни суд и неизбјежне казне, на огањ неугасиви и на црва који не умире), неки од оних који то слушаше (не изричем ову осуду против свих, не!), заборавивши све то, опет се предадоше сатанском зрелишту коњских стадиона; са каквом надом ја треба да се прихватим истог мог посла и да им предложим ово духовно учење? Видећи да они не извлаче из њега

никакву корист за себе, него једноставно по навици аплаудирају мојим ријечима, и претварају се да са задовољством примају моје ријечи, а послије тога опет трком трче на коњске трке и са несуздрживим бјеснилом пљешћу коњским јахачима, са великим нестрпљењем се искупљају, често и препиру између себе и говоре: овај коњ није добро трчао, а онај је спотакавши се пао, и један навија за једног јахача а други за другог, а никада и не помисле и не сјете се мојих ријечи, ни духовних и страшних тајанстава која се овдје врше, него, као да су заробљени ђавољим мрежама, проводе тамо читаве дане, предавајући се сатанском гледалишту, дају себе на срамоту и јудејима и паганима и свима који хоће да исмију наше (учење), - ко, па макар био и сасвим камен и безосјећајан, може то поднијети без патње, а не ми, који се старамо да покажемо отачку о вама свима бригу? Нас растужује не само то што они који тако поступају навлаче на себе најтежу осуду. Ми за свој труд очекујемо награду од Владике; јер смо учинили све што је до нас - нудимо вам сребро, подијелили смо повјерени нам таленат и нисмо пропустили ништа од онога што смо требали да учинимо; али они који су добили то духовно сребро - какво ће, реци ти мени, имати оправдање, какав опрост, када се од њих затражи не само сребро које су добили, него и добит од њега? Каквим ће очима гледати на Судију? Како ће они поднијети тај страшни дан, те неиздрживе казне? Зар ће моћи да се позову на незнање? Сваки дан ми зовемо, објашњавамо, показујемо погибелност обмане, величину штете, лажљивост сатанског празновања, и опет вас не могадосмо дирнути! Али зашто ја говорим о страшном дану? Погледајмо за сад само ово овдашње. Како,

реци ти мени, они који учествују у том сатанском гледалишту могу доћи овдје без страха, када се њихова савјест буну и громко вапије? Или они не чују шта говори блажени Павле, учитељ васељене: какво је општење свјетла са тамом, или какав удио има вјерни са невјерним (2 Кор. 6: 14-15)? Какву казну не заслужује то што вјерник који учествује овдје у молитвама и страшним тајанствима и духовном учењу, после овдашњег свештенодејства одлази и сједа на сатански стадион заједно са невјерним, - шта са блудећим у мраку бешчашћа чини озарени свјетлошћу Сунца правде? Како ми онда, реци ми, можемо заградити уста паганима и јудејима? Како ћемо стати и убиједити их да се обрате ка благочешћу, када они виде да се они који припадају нашој заједници мијешају са њима на тим погибелјним и свакојак мрскости испуњеним представама? И ради чега, кажи ми, ти, који си био овдје и очистио ум и настројио душу на бодровање и скрушење, одлазиш тамо и поново се скрнавиш? Или не чујеш шта говори један премудри: један гради, а други разграђује, шта ће успјети боље, само труд (Сир. 34:23)? Исто се и данас дешава. Када оно што смо изградили овдје непрестаним учењем и објашњавањем духовним ти, отишавши тамо, све истог часа срушиш и поравнаш, да тако кажем, са земљом: каква ће онда корист бити у томе што ми опет градимо зграду коју ви наново рушите? Није ли то крајње безрасудно и безумно? Реци ми: када би видио некога да то ради са стварним зградама, које су од камена сазидане, зар на њега не би ледао као на безумника који се непотребно и узалудно труди и траћи сва своја средства на такав погрешан начин? Исто тако расуђуј и закључуј и о овом духовном зидању. Ево, ја, откако сам

постављен на ово (служење) благодаћу Божијом, сваки дан уздижем у висину ово духовно здање, и настојим да вас доведем до учења о врлини; а неки од оних који су сада овдје зграду која је подигнута великим трудом, по необјашњивој лакомислености, у једној минути, готово властитим рукама, руше до темеља, причињавајући тако мени велики бол, а себи највећу могућу штету и неподношљиви губитак.

2. Можда сам вас престрого обличио; обличење је престрого због љубави према вама, али због важности прегрешења оно још и није довољно силно. Међутим, пошто се мора пружати рука и палим, и показивати отачка брига за оне који су дошли до такве безбрижности, тако ни ја не очајавам за њихово спасење, само када би они одлучили да не падају опет у исте грешке, да не шире даље своју безбрижност и да престану да опет иду на коњска такмичења и од сваког томе сличног сатанског зрелишта. Ми имамо човјекољубивог, кротког и брижљивог Владика, Који, знајући немоћ наше природе, када ми, спотакавши се због небриге падамо у некакав гријех, од нас тражи само да не очајавамо, него да одустанемо од гријеха и пожуримо на исповијест. И ако то учинимо, Он нам обећава брзо помиловање; јер Он сам говори: зар онај који падне неће устати, или се онај који се одврати неће обратити (Јер. 8:4)? Према томе, знајући ово, не будимо немарни према човјекољубљу Владикином, него надвладајмо штетну навику, и не ходајмо пространим вратима и широким путем, као што данас чусте заједничког нам свима Владика, Који у Јеванђељу предлаже овакво упутство: уђите кроз уска врата, јер су пространа врата и широк је пут који води у погибију, и многи иду

њима (Мт. 7:13). Слушајући о пространим вратима и широком путу, немој да се завараваш због таквог почетка, и не гледај на то што многи иду по том путу, него помисли на то да он на крају постаје тијесан. И о томе разумно помисли, да се овдје не говори о чулним вратима и просто о путу, него се предлаже прича која се односи на читав наш живот, која се тиче врлине и порока. Због тога Господ и почиње говор ријечима: уђите кроз уска врата, називајући тако врата врлине; затим, рекавши: уђите кроз уска врата, објашњава нам и разлог због којег Он тако говори. Иако су, говори Он, и тијесна та врата и веома је тешко проћи кроз њих, ако се пак мало потрудите, ући ћете на велику ширину и простор, који ће вам пружити велику радост. Дакле, говори Он, не гледајте на то што су та врата тијесна, нека вас не збуњује почетак, и нека вас тјескоба уласка не разлијени, због тога пространа врата и широки пут воде у погибију. Тако су многи, не погледавши унапријед шта ће бити даље, сами себе завараше и дођоше до погибије! Зато Он и говори: јер су пространа врата и широк је пут који води у погибију, и многи иду њиме. И с правом је назвао пространим вратима и широким путем који воде у погибију. Они који журе да иду на коњска такмичења и друге сатанске представе не брину за цјеломудрије, николико се не старају о врлини, хоће да се раскалаше, предају се весељу и презасићивању, свакодневно себе троше безумном и побјешњелом страшћу према парама и приљепљују се дјелима овога свијета, заиста и иду кроз пространа врата и широким путем; а када, далеко отишавши напријед и сакупивши велико бреме грехова, дођу до краја пута изнурени, више неће моћи да иду

даље, јер ће их узаност пута задржавати и они, обременени тежином гријеха, неће бити у стању ићи даље по њему; због тога ће неизбежно пасти у саму пропаст погибије. Каква је, кажи ми, онда корист за оне који иђаху кратко вријеме широким путем то - што на крају бивају подвргнути вјечној погибији; развеселивши се малтене у сну - да казну трпе у стварности? Заиста, сав садашњи живот, у поређењу са казном и мучењем који нас очекују, јесте сновиђење једне ноћи. Па зар је све ово што је написано, написано да бисмо ми то само прочитали? Дејством благодати Духа ријечи Господње предане су писаним словима да бисмо ми, добивши од њих превентивне лијекове против наших страсти, могли да избјегнемо казну која нам пријети. Због тога Владика наш Христос, нудећи лијекове који одговарају ранама, предлаже овакву поуку: уђите кроз уска врата. Уским Он та врата није назвао зато што су она по својству своје уска, него зато што их наша воља, склона нерађењу духовном и безбрижности, сматра уским. И није их због тога назвао тијесним да би нас (од њих) одвратио, него да бисмо ми, уклонивши се од других, широких врата, и спознавши и један и други пут на основу њиховог краја, изабрали за себе пут тијесни.

3. Но, да би бесједа била јасна свима, ако немате ништа против, ја ћу приказати такве људе, који су ушли кроз пространа врата и ишли широким путем, и ми ћемо видјети какав је њихов крај; приказаћу и оне који су ушли кроз уска врата и ишли путем патњи, и дознаћемо каквих блага су ови достигли. Ради тога ја ћу вам представити једног од оних који су ушли кроз пространа врата, и једног од оних који иђаху по путу уском и скорбном, и доказаћу истину ријечи Господњих, такође

помоћу исте те приче Господње. И тако дакле, ко је тај који је ушао кроз пространа врата и ишао широким путем? Унапријед треба рећи ко је тај, и какав просторни пут је прошао идући широким путем, а затим вам објаснити до каквог је конца дошао. Знам да сте ви, као упућени, већ схватили о коме ће бити ријечи; ипак, морам то да кажем. Сјетите се оног богаташа што се сваки дан одијевао у свилу и кадифу, приређивао бљештаве пирове, хранио џабалебароше и улизице, наливао много вина, претрпавао се сваки дан, предавао се великом весељу, ушао кроз пространа врата и непрекидно био у задовољствима и радости овоживотној. Све је притицало до њега, као што се извори уливају у ријеку - многобројна послуга, неописиво весеље, тјелесно здравље, вишак пара, поштовање од народа, похвале од улизица, и ништа га у то вријеме није жалостило. Осим тога он се, живећи у таквом изобиљу пића и посласица, није само наслађивао тјелесним здрављем и свакојаким задовољствима, него је и поред биједног Лазара, који је лежао поред врата прекривен ранама, окружен и лизан псима и растрзаван глађу, пролазио безосјећајно и није му давао чак ни мрвице. Тако је тај богаташ, ушавши кроз пространа врата, ишао по широком путу весеља, раскашаности, смијеха, задовољства, преједања, пијанства, изобиља у новцу, префињености у одјећи. И дуго, сво вријеме свог живота, иђаше он по широком путу, не доживјевши никакву тугу, него као да му је стално вјетар дувао у леђа, тако и он стално гураше напријед са великим задовољством и лакоћом. Нигдје не бијаше препрека, стрмине, ни хриди, ни бродолома, ни неочекиваног преокрета, него, као по чврстом и утабаном путу, тако он прође свој

овоземаљски живот; иако је свакодневно био заливан таласима порока, он то није осјећао; иако је свакодневно био растрзаван гнусним жељама, он се још и наслађивао тиме; иако је стално био опсједан несуздржавањем, преједањем, безумном страшћу ка новцу, он уопште није осјећао та зла и није могао предвидјети чиме ће се завршити његов пут: напротив, наслађујући се само пријатношћу садашњице, он није ни размишљао о вјечној патњи, него је, да тако кажем, као зачаран ишао по широком путу, устремљен ка самој пропасти, коју није могао видјети од велике опјањености. Успјех у свим свјетовним дјелима, замагливши његов разум, ослијепио је његово мисаоно око и он је, као да је избугио вид, ишао, не знајући куда иде. А можда он више није ни размишљао о људској природи, видећи да код њега није могло бити никаквог неуспјеха. Он не само да се веселио, него је био и богат; не само да је био богат, него се користио и тјелесним здрављем; не само да се користио тјелесним здрављем, него и услугама других, и то са великом усрдношћу; гледавши како све притиче ка њему као што се извори уливају у ријеку, живио је у непрекидном задовољству. Видите ли, љубљени, каквим се све задовољствима наслађивао човјек који је ушао кроз пространа врата и ишао стално широким путем? Али нека се нико од слушајућих ово не усуди да прослави њега прије краја, него нека причека завршетак дјела, и нека тада донесе пресуду. А сада ћу, ако немате ништа против, представити онога ко је ушао кроз уска врата и ишао путем патње, и онда ћемо, погледавши и на крај једног и на крај другог, имати исправно мишљење и о једном и о другом. А кога другог бисмо могли представити сада, ако не Лазара, који је лежао

код врата богаташевих, који је сав био прекривен ранама, који је гледао како се језик паса дотиче његових чирева, а није имао снаге чак ни да их отјера? Као што је онај, прошавши кроз широка врата, ишао по широком путу, тако је и овај, блажени (ја га већ називам блаженим за то што је он одлучио да уђе кроз тијесна врата) ушао кроз уска врата, у свему супротна широкиим. Као што се онај непрестано веселио, тако се овај непрекидно борио са глађу. Онај који се уз раскош и тјелесно здравље наслађивао и вишком пара сво своје вријеме је траћио у преједању и пијанству; а овај, изнураван крајњом биједом, сталном болешћу и неиздрживо болним ранама, није имао за основну храну, него је маштао о мрвицама богаташевим, а ни њих није добијао.

4. Видиш ли да је онај који је ушао кроз уска врата стално ишао по тијесном путу? Видиш ли да је онај који је прошао кроз пространа врата ишао и по широком путу? Погледајмо сада на крај обојице, како је овај дошао до тијесног краја, а онај до широког и испуњеног велике славе, да се не бисмо, добро то схвативши, на свакојаче начине домагали широког пута и да не бисмо настојали да уђемо кроз пространа врата, него да бисмо тражили уска врата и ишли по уском путу, како бисмо достигли заиста добар и славан крај. Када је дошао крај живота обојице (богаташа и Лазара), гледај шта говори (Господ) прво о оном ко је ишао путем патње. Умрије ништи, и однесоше га ангели у крило Авраамово (Лк. 16:22). Вјероватно, ангели су га водили, дочекавши га и оркужујући га, послије много патњи и тијесног корачања спроводећи га у земљу покоја. Видиш ли какав се простор отвара на крају уских врата и тијеснога пута? Погледај затим на погубљени крај широког

пута. А умрије, говори Господ, и богаташ, и сахранише га. Нико га не дочека, нико га не прати на путу, као Лазара. Тако се он свим тим наслађивао на широком путу, и имао много оних који су га окруживали и угађали му, тј. улизица и џабалебароша; али када је дошао до краја, лишио се свега и остао сам послије многих задовољстава, или, боље речено, послије кратког задовољства и благостања; зато што је сав садашњи овоземаљски живот кратак у поређењу са будућим вијеком. Тако да је он, након кратковременог задовољства којим се наслађивао идући по широком путу, крочио у земљу тјескобе и патње. Овај се упокојио у крилу патријарха, добијајући награду за труд и многе патње, послије глади, рана и лежања крај врата, наслађивао се неизрецивом и неописивом радошћу; а онај, послије весеља и задовољстава, послије великог преједања и пијенства, подвргнувши се неизбјежној казни, страдао је у пламену. И, да би и један и други сазнали, први - корист тијесног пута, а други штету и губељност широког, они виде један другог, на великој удаљености. Послушај како: и у аду, усмјеривши поглед нагоре, бивши у мукама, (богаташ) видје Авраама издалека, и Лазара у крилу његовом (ст. 23). Мислим да је богаташ осјетио најдубљу могућу патњу када је видио тако неочекиван обрт ситуације, како се онај који је лежао крај врата и био опсједан псећим језицима користи таквом одважношћу и лежи у крилу патријарха, а он сам - прекривен стидом, и уз то гори у огњу. На тај начин, видјећи да су околности дошле у потпуно изокренуто стање, да он сам, да тако кажемо, развеселивши се у сну и сјенци, сада трпи неиздрживу казну, и да су га широки пут и пространа врата довели до тако тијесног краја, а да се са Лазаром десило нешто сасвим

супротно, и да се он за овдашње трпљење наслађује тамошњим неизрецивим благом, богаташ, када га је спопала велика смутња и када је властитим искуством спознао да је он сам себе подвргао потпуној обмани изабравши широки пут, обраћа се са молбом патријарху и изговара ријечи жалобне и пуне суза. Онај који раније није хтио ни да се обрати Лазару нити да гледа у тог биједника што је лежао крај врата и, може се слободно рећи, који га се гнушао због смрада рана његових и због властите префињености у којој је он стално живио са весељем, сада преклиње патријарха и говори: оче Аврааме, помилуј ме, и пошаљи Лазара, да умочи крај свог прста у воду, и расхлади језик мој; јер страдам у пламену овом (ст. 24). Ове би ријечи могле да ражалосте; међутим, он ни на тај начин није себи помогао, зато што ове ријечи не бијаху изговорене у своје вријеме, и молитва његова не бијаше принесена кад је требало. Пошаљи, говори он, Лазара, тог биједника, којег се раније ја гнушах, коме нисам ни мрвице давао; он мени сада треба и тражим тај прст који су лизали пси. Видиш ли, како га је казна смирила? Видиш ли - до каквог је тијесног краја довео широки пут? Он се са молбом не обраћа Лазару, него патријарху, и с правом: због тога што на биједног ни погледати није смио. Мислим да се он сјетио своје бесчовјечности и, размисливши како је сурово поступао са Лазарем, мислио је да га овај можда чак ни одговором неће удостојити. Због тога се и не обраћа њему са молбом, него преклиње патријарха. Међутим, ни овим није постигао никакав успјех: тако је велико зло неправовременост поступка и злоупотреба времена живота које нам је Божије човјекољубље дало за дјело нашег спасења.

Какав дијамант не би смекшале ове ријечи и не ораспложиле према сажаљењу и саучешћу? Међутим, ни уз све то патријарх се не уклања ка задовољењу молбе, али га барем удостојава одговора, објашњава му да је он сам виновник својих недаћа. Патријарх му говори: чедо, сјети се како си примио блага своја у животу своме, а како је Лазар своје зло; сада се пак он овдје тјешу, а ти патиш. И над свим овим између вас и нас утврди се велика пропаст, тако да они који хоће да пређу одавде к вама не могу, нити отамо код нас прелазе (ст. 25 и 26). Страшне су ове ријечи и морале би ганути оне који имају ум. Да би богаташу дао до знања да он са своје стране осјећа саучешће са њим и да осјећа сажаљење, видећи тежину његове казне, али не може ништа учинити за њено олакшање, патријарх му, као да себе оправдава, говори: хтио бих ти ја пружити руку помоћи, олакшати твоје патње и умањити силу мучења, али ти си сам одраније себе лишио себе такве утјехе. Због тога и говори: чедо, сјети се. Погледај на благост патријарха: назива га чедом! Али иако то показује кроткост Авраамову, ипак никакву помоћ не пружа богаташу, зато што је он сам себе издао. Чедо, говори он, сјети се како си примио блага своја у животу своме. Подсјети се на прошлост, не заборави каквим си се весељем наслађивао, каквим задовољствима, каквом раскошју, како си провео сав живот у преједању и пијанству, мислећи да се у томе састоји сав живот и сматрајући то за благо. Одговорио је богаташу у складу са његовим начином размишљања; јер, не помишљајући ни на шта високо, и немајући пред очима недаће које га чекају у будућности, он је те насладе сматрао за благо.

5. И данас многи од оних који су се пристрастили к раскоши и преједању, када

хоће да изразе веома велико задовољство, имају обичај да кажу: ми имамо много блага. Не називај, човјече, само такве ствари благом, расуђујући разумно да су та блага дата нама од Владике на то, да бисмо ми, користећи се њима са умјереношћу, подржавали живот и поткрјепљивали немоћ тијела, јер - постоје и друга, истинска блага. Ништа од овдашњег није благо - ни весеље, ни богатство, ни скупоцјена одјећа, него све то може бити само названо благом. Шта ја говорим: названо благом? Често ови предмети бивају још и узрок наше погибије, када се њима не користимо како треба. Тако, богатство би било благо за онога ко њиме влада ако би га он трошио не само на весеље, не на пјанство и штетна задовољства, него би, умјерено се користећи весељем, остало раздавао сиротињи за храну: тада богатство представља благо! А ако се пак тај преда весељу и другом разврату, богатство не само да му неће донијети никакву корист, него ће га сурвати у дубоку пропаст, што се и десило са овим богаташем. Због тога му патријарх и говори: чедо, сјети се како си примио блага своја у животу своме. Оно што си сматрао за благо - то си и добио; а Лазар је добио зло; - не зато што је Лазар то зло сматрао злом, не! - него у складу са мишљењем богаташевим (Авраам) је рекао и ове ријечи. Јер је он створио такво мишљење, према којем је богатство, весеље, преједање и префињеност сматрао благом, а биједу, глад и тешку болест је признавао за зло. Због тога, онако како си ти сам своју представу створио, сјети се да си ти, у складу са њом, примио та блага када си ишао по широком и пространом путу, и Лазар је примио зло, такође према твојој представи о томе, када је ишао уским вратима и тијесним путем. Међутим, док си ти

гледао само на почетак пута, он је гледао и на крај, не постајући безбрижан на почетку пута; зато он данас прима утјеху, а ти страдаш; крај је и код једног и другог испао обрнут. Ви сте сада у стварности видјели крај широког и пространог пута; сазнали сте како је онај који је изабрао да прође кроз уска врата и иде по тијесном путу дошао до благог краја; послушајте и нешто још страшније. И над свим овим, између нас и вас велика се пропаст утврди, тако да они који одавде хоће да пређу доле не могу, нити они отамо прелазе код нас. Не прескачимо, љубљени, ове ријечи без пажње, него размислимо о тачности израза и о томе, каквом се чашћу и високим мјестом користи онај који лежао крај врата, презрен, ништ, стално борећи се са глађу, покривен ранама, изложен псима. Ја се врло радо веома често враћам на овај предмет, да нико од оних који живе биједно или у болестима и глади не би презирао себе и сматрао се несрећним, него да би се, преносећи све са трпљењем и захвалношћу, хранио благим надама и очекивао ове неизрециве награде и плату за свој труд. И над свим овим. Шта је то - над свим овим? Кажавши богаташу: ти си примио у свом животу све оно што си сматрао благом, Авраам је додао ове ријечи, објашњавајући му да је сваки од њих достигао одговарајући крај, поврх свега реченог: ти - патњу, тјескобу и неугасиви огањ, послије наслађивања оним што си сматрао за благо, а он - весеље и наладу благом и боравком са светим, послије борбе у току читавог свог живота са оним што си ти сматрао злом. И како је сваки од вас достигао одговарајући крај - тебе су пространа врата и широки пут довели до те тјескобе, а њега су уска и тијесна врата довела до овог весеља, тако се и над свим тим између вас и

нас велика пропаст утврди. Погледај: биједник који је био прекривен ранама (опет говорим о томе) однесен је патријарху, код праведника; између нас и вас, говори он. Видиш ли каквог је удјела удостојен онај који је са трпљењем и благодарношћу преносио тешку болест и глад? Између нас и вас, говори, велика се пропаст утврди. Много, говори, нас дијели, не обична пропаст, него пропаст велика; због тога што је заиста велико растојање и велика разлика између врлине и порока: посљедњи је простран и широк, а прва је уска и тијесна; раскош је пространа и широка, а биједност и нужда уски су и тијесни. Зато, као што су овдје путеви супротни, и један иде по путу уском и тијесном, чувајући цјеломудрије, одабирајући несакупљање блага и презирући таштину; а други, журећи да иде по путу пространим и широком, предаје себе пијанству и весељу, безумној страсти ка новцу, неуздржавању и погубљивим зрелиштима, а велика, огромна је разлика између овог и оног! - тако ће се и у вријеме кажњавања и награђивања показати велика разлика у плати. Пропаст, говори, се велика утврди између нас, то јест, праведних, добродјетелјних, који смо се удостојили тог удјела, и вама, који проведосте живот у бешчашћу и гријеху. И толико је велика та пропаст, да они који би хтјели одавде да пређу доле не могу, нити отуда код нас прелазе. Видиш ли величину пропасти? Видиш ли одговор тежи од пакла? Када сте на почетку слушали о благостању богаташа и о великој услужљивости којом се користио будући окружен свиме и свакодневно себе предававши весељу, нисте ли га сматрали блаженим; такође, видјевши онога како лежи крај врата и страда од жестоких рана, нисте ли сматрали живот његов жалосним? Али ево на крају свега

ми видимо нешто сасвим обрнуто - онога у пламену послије веселја и пијанства, а овог у крилу патријарха послије крајње биједи и глади! И тако, да не бисмо превише растегли говор, можемо поуку овдје завршити и замолити вас, љубљени, да не тражите пространа врата и широк пут и не домажете се на све начине удовољстава, него да помишљате на крај и једног и другог пута и, замишљајући у мислима удио који је постигао богаташа, да избјегавате широки пут, већ да тражите врата уска и пут тијесан, да бисте послије овдашње патње стигли у земљу славе. Бјежите, говорим вам, и разглашавам на сва уста, од сатанских зрелишта и штетног посјећивања коњских игралишта; јер сам због оних који су се тиме занијели ја и био принуђен да кажем ово, да би они, уразумивши се, оставили тај пут и пошли путем тијесним, тј. путем врлине, и тако се удостојили, попут Лазара, крила Авраамова, и да би се, избавивши се од пакленог огња, наслађивали оним неизрецивим благом, које око не видје и ухо не чу (Кор. 2:9), чега да се удостојимо сви ми, благодаћу и човјекољубљем Господа нашега Исуса Христа, и Оца и Духа Светога, Којима нека је слава, моћ и част, сада и увијек и у вијековима вијекова.

Амин.

Текст се наводи према издању: *"Полное собрание творений Св. Иоанна Златоуста в двенадцати томах Томь первый. Книга вторая. Православная книга Москва 1991 стр. 867-877."* Репринт издања: *"Творения святого отца нашего Иоанна Златоуста, Архиепископа Константинопольскаго, вь русскомь переводе. Томь первый. Вь двухь книгах. Книга вторая."*

Издание второе. С.-Петербургъ. Издание С.-Петербургской Духовной Академии. 1898."

Руска верзија на сајту [Православное Патрологическое Общество](#).

Превео и припремио:
ИГОР МИКОВИЋ

[Светосавље.орг](#) :: [Библиотека](#)